

Список використаної літератури:

1. Береговская Э. М. Молодежный сленг: формирование и функционирование / Э.М. Береговская // Вопросы языкознания. – 1996. – № 3. – С. 32–41.
2. Діолог О. В. Загальна характеристика складу новітніх англіцизмів в українській мові. – [Електронний ресурс] / О. В. Діолог. – Режим доступу до статті: <http://www.ualogos.kiev.ua/fulltext.html?id=251>
3. Коломиец Е. А. Русско-немецкий словарь современного молодежного жаргона: около 2000 выражений / Е. А. Коломиец. – М. : АСТ: Восток–Запад, 2005. – 326 с.
4. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія / Олена Олександрівна Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2010. – 844 с.
5. Ehmann H. Affengeil: Ein Lexikon der Jugendsprache / H. Ehmann. – München : Verlag Beck S.H., 1994. – 156 S.

Науковий керівник: доцент кафедри німецької філології,
к. філол. н., доцент Овсієнко Л. О.

А. В. Берліменко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ПРОБЛЕМИ ІНКУЛЬТУРАЦІЇ ТА АКУЛЬТУРАЦІЇ

Міжкультурна комунікація – це особливий вид комунікації, який припускає спілкування між носіями різних мов і культур. Співставлення цих феноменів виявляє засвоєння індивідом соціокультурних норм, цінностей, прийняття та освоєння різних соціальних ролей у взаємодії з іншими людьми. Саме це і є процесом соціалізації, який означає перетворення людини в соціального індивіда, різновид якого називають особистістю [1, 79].

Міжкультурна комунікація має на меті злиття власної етнічної та культурної ідентичності з чужою етнокультурною компетенцією. Тож суттєвим в теорії та практиці міжкультурної комунікації є проблеми інкультурації та акультурації [3, 295].

Варто зазначити, соціалізація – процес інтеграції людини в людське суспільство, набуття досвіду, який потрібен для виконання соціальних ролей.

На відміну від соціалізації, процес інкультурації – засвоює світорозуміння і поведінку, які притаманні для певної культури, в результаті чого у нього формується когнітивна, емоційна та поведінкова подібність із членами даної культури та відмінності від членів іншої культури [4, 225]. Це дає змогу ставати повноправним членом суспільства, почуватися більш-менш комфортно, сприймати й розуміти навколишній світ й адекватно реагувати на нього [3, 295].

Процес інкультурації розпочинається з моменту народження – із набуття перших навичок і засвоєння мовлення, а закінчується, умовно, зі смертю. Цей процес реалізовується не у спеціальних інститутах соціалізації, а під керівництвом власного досвіду, тобто відбувається навчання без спеціального навчання. Кінцевим результатом процесу інкультурації є людина, яка компетентна в культурі – в мові, ритуалах, цінностях тощо [2, 25].

Однак процеси соціалізації та інкультурації відбуваються одночасно, і без входження в культуру. Людина не може існувати як член суспільства.

Дослідники виділяють два етапи інкультурації, єдність яких на груповому рівні забезпечує нормальне функціонування і розвиток культури [1, 77]:

1. дитинство, упродовж якого відбувається засвоєння мови, норм і цінностей культури, не зважаючи на те, що дитина не є пасивним елементом процесу інкультурації;

2. зрілість, у рамках якої індивід має можливість певною мірою приймати або відкидати те, що йому пропонує культура, він може дискутувати і творити.

Процеси соціалізації та інкультурації є складовими процесу культурної трансмісії, що виступає механізмом, за допомогою якого етнічна група "передає себе у спадок" новим членам, передусім дітям. Використовуючи культурну трансмісію, група може увічнити свої особливості в наступних поколіннях за допомогою специфічних механізмів навчання [2, 20].

Сьогодні відомо три види трансмісії [4, 226]:

- вертикальна трансмісія, в процесі якої культурні цінності, уміння, вірування тощо передаються від батьків до дітей;
- горизонтальна трансмісія, коли від народження до дорослості дитина засвоює соціальний досвід і традиції культури в процесі спілкування з ровесниками;
- "непряма" трансмісія, за якої індивід навчається в спеціалізованих інститутах соціалізації (школа, вузи).

У сучасному культурологічному знанні під акультурацією розуміють широкі процеси взаємодії різних культур, в ході яких відбуваються їх зміни, засвоєння ними нових елементів, і в результаті змішування різних культурних дослідів з'являється принципово нове культурне утворення [2, 30].

Дослідники виділяють чотири головні форми акультурації [3, 298]:

1. асиміляція – прийняття людиною чужої культури з відмовою від власної;
2. сепарація – заперечення чужої культури зі збереженням власної культурної ідентичності;
3. маргіналізація як утрата власної первинної культурної ідентичності за умови відсутності зацікавлення в чужій культурі через дискримінацію чи сегрегацію з боку чужої культури.
4. інтеграція – поєднання своєї і чужої культури.

Процес акультурації протікає в кілька етапів, кожен з яких характеризується набором певних характеристик [2, 35]:

- "нульовий етап" являє собою перше знайомство з іншою культурою;
- "медовий місяць" – характеризується досить позитивним ставленням до іншої культури, прагненням ідеалізувати її;
- "фаза культурного шоку" – пов'язаний з розумінням її проблем і особливостей.

Таким чином, соціокультурна адаптація особистості є безперервним процесом реагування на зміни, які відбуваються в житті. Досвід всіх попередніх адаптацій людини складає його адаптативну біографію, яка фіксується в соціальних стандартах, стереотипах, звичках.

Список використаної літератури:

1. Григор'єва І. Соціалізація в процесах виключення і включення / Григор'єва І. // Вітчизняні записки, № 30 (3). – К.: 2006. – С. 75–90.
2. Лескова І. В. Соціалізація і інкультурація як механізми формування ідентичності особистості / Лескова І. В. // Наукові Відомості Білгородського державного університету. – Одеса, 2008. – С. 20–35.
3. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації / О. О. Селіванова: підруч. / О. О. Селіванова. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2011. – С. 295–299.
4. Стефаненко Т. Г. Адаптація к своей культурной среде и пути её оптимизации / Стефаненко Т. Г. // Введение в практическую и социальную психологию. – М.: Наука, 1994. – С. 225–228.

Науковий керівник: доцент кафедри німецької філології, к. філол. н.,
доцент Овсієнко Л. О.

В. В. Вишивана

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕМОТИВНОСТІ, ЕМОЦІЙНОСТІ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У процесі пізнання дійсності людиною суттєвим фізіологічним і соціально-психологічним фактором є емоції як наслідок сприйняття та оцінювання нею певного явища матеріального чи духовного світу [3, 1].

Мова та емоції вважаються двома паралельними системами, кожна з яких впливає на функціонування іншої. Емоції виражають ставлення людини до життєвих ситуацій і проявляються у мові на вербальному рівні. Слова можуть позначати емоцію, комплекс емоцій